

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 106/2021-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Jany Laššákovej v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 1PP/61/2020-42 z 29. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa podaním označeným ako „*ústavná sťažnosť, podnet*“ doručeným ústavnému súdu 6. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Týmto uznesením okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa ako odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.
2. Sťažovateľ vo svojom podaní uviedol, že jeho žiadosť o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bola napadnutým uznesením zamietnutá z dôvodu, že bol v minulosti trinásťkrát súdne trestaný, a preto nemožno predpokladať, že povedie riadny život, čím malo dôjsť k hrubému porušeniu Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) z diskriminačných dôvodov. Sťažovateľ ďalej uviedol, že zohľadnením jeho minulosti pri rozhodovaní o žiadosti mal pred súdom iné postavenie ako páchatel predtým netrestaný, čím malo dôjsť k porušeniu zásady, že strany sú si pred súdom rovné. Sťažovateľ zdôvodňuje potrebu vyhovenia jeho žiadosti aj tým, že výkonom trestu odňatia slobody dochádza k pretrhaniu rodinných väzieb s jeho maloletými deťmi.
3. Ústavný súd požiadal príslušný okresný súd o zaslanie kópie napadnutého uznesenia. Okresný súd zaslal ústavnému súdu požadované uznesenie a zároveň ústavný súd informoval o skutočnosti, že sťažovateľ podal voči napadnutému uzneseniu sťažnosť.

4. Ústavný súd listom z 15. decembra 2020 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania a poučil ho, akým spôsobom je potrebné tieto nedostatky odstrániť. V reakcii na uvedenú výzvu sťažovateľ neodstránil žiaden z nedostatkov konkretizovaných vo výzve, iba požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu.

5. Okresný súd, na základe žiadosti ústavného súdu 15. marca 2021 ústavnému súdu oznámil, že Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 4Tos/153/2020-61 z 11. decembra 2020 zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Konanie vedené na okresnom súde dosiaľ nebolo právoplatne skončené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie bližšie nešpecifikovaných práv sťažovateľa uznesením okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

7. Ústavný súd z oznámení okresného súdu zistil, že sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu sťažnosť podľa § 417 Trestného poriadku, ktorá má odkladný účinok. Sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou teda napadol neprávoplatné rozhodnutie okresného súdu, ktoré následne nadriadený krajský súd svojím rozhodnutím zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

8. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Ochrana ústavnosti nie je výlučnou úlohou ústavného súdu, ale všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Aj pre všeobecné súdy vyplýva priamo z ústavy (čl. 46 ods. 1) povinnosť chrániť v konaní a pri rozhodovaní nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, preto sa subsidiárna právomoc ústavného súdu uplatní až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. napr. IV. ÚS 236/07). Ak teda právny poriadok poskytuje sťažovateľovi iné právne prostriedky ochrany práv garantovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, a to aj v podobe možnosti uplatnenia riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov v konaní pred všeobecným súdom, nemôže sa pred ich vyčerpaním domáhať úspešne ochrany práv v konaní pred ústavným súdom.

10. Sťažovateľ mal právo proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podať sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť nadriadený krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Navyše, napadnuté uznesenie okresného súdu je už ku dňu rozhodnutia ústavného súdu zrušené.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (výrok 1).

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

13. Zistenie ústavného súdu o nedostatku právomoci ústavného súdu nutne vedie k záveru, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (napr. III. ÚS 265/2014, I. ÚS 210/2019). Vzhľadom na skutočnosť, že nebol splnený jeden z troch predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (výrok 2).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu